

KYNÄVIERAS

Roskaliike kunniaan!

Sattuipa eräästä maakuntalehdestä silmäklasieni alle pakina, joka päättyi Roskaliikkeeseen: Pohjois-Suomessa on kuulemma oikein perustettu Roskaliike. Ilmoittaudun heti hengessäni sen jäseneksi.

Kuta enemmän ihmisillä on mahdollisuus ostaa kaikenlaista krääsää, syömiset, juomiset siihen luettuina, sitä sivistymättömämmin nämä lajitoverit käyttäytyvät. Onneksi eivät sentään kaikki!

Ensimmäisten joukossa tulevat mieleen tupakoitsijat, jotka viime vuosina on ajettu kadulle. Syystä kyllä, sillä olihan tupakointi niin kotona kuin työpaikoillakin, sisätiloissa, älytöntä. Tämäntapaiseen työpaikkakiusaamiseen en oikeastaan koskaan ole syylistynyt, sillä työpaikoilla polttamani tupakat ovat melkein sormin laskettavissa. Mutta kotona ehdin tähänkin syntiin langeta, että vieläkin nolottaa.

Aika jolloin tupakoiminen kadulla oli sopimatonta, on jo muutaman vuosikymmenen takana. Kärjistäen muisteltuna se oli Oulussa aikaa, jolloin vain kaikille ulkonäöltä tuttu Helge Lück, pianisti ja pianonsoitonopettaja, saattoi esim. Kirkkokadulla polttaa klubiaan kenenkään kiinnittämättä siihen huomiota. Muistan vieläkin tilanteen, kun syylistyin tupakointiin "Pallasaukiolla" (nyk. Rotuaarin pääareena). Ystäväni tarjosi, ja niin minäkin sytytin, mutten varmastiakaan heittänyt natsaa kadulle.

En ole koskaan heittänyt minkäänlaista roskaa kadulle. En tarkoita tässä ruveta itseäni kehuaan, sillä käyttäytymiseni – niin kuin ymmärtääkseni useampien muidenkin – oli itsestään selvyys, koti- ja kai hieman koulukasvatuksenkin tulos. Joskus 11-vuotiaana minusta tuli partiolainen, jonka jälkeen sain yli kymmenen vuoden ajan lisäoppia. Sen jälkeenkin kaikkia silloisia neuvoja ja kehotuksia olisi kannattanut muistella useammin kuin on tapahtunut.

Mutta partiokasvatus kai vaikuttaa siihen, että automaattisesti nostan tai potkin tai siirrän kepilläni sivuun häiritsevän pullon, pullonsirpaleita, tupakka-askin tai muun roskan. Natsoja ei voi ruveta kadulta poimimaan eikä kovin usein siirtelemään sivuunkaan, nykykaduilla ei pääsisi perille koskaan. Oman ovemme edestä en kuitenkaan voi olla poistamatta tupakannatsoja, joita siihen varsinkin viikonloppuisin ilmestyy. Siivottomasti siirrän tumpit kadulle ohikulkijain poljettaviksi, valitettavasti, vaikka nehan pitäisi viedä roskalaatikkoon.

Pyöräillessäni olen laskemattoman monta kertaa pysähtynyt hyvästäkin vauhdista potkiakseni tienoheen lasinsirpaleet. Tuntuu käsittämättömältä, että joku vahingossa särkisi pullonsa pyörä- tai muulle ajotielle. Hyviin tapoihin kuuluu pysähtyä liikenteessä jos se suinkin on mahdollista silloinkin, kun tielle on pudonnut puu tai muu kuljetettavana ollut kapistus, johonka varsinkin minun jälkeeni tullut pyöräilijä olisi voinut kaatua, joskus niin iso, että autokin olisi voinut siitä syöksyä tienoheen.

Sivistyneisiin tapoihin kuuluu tietysti pysähtyä, kun huomaa autoon törmänneen tai sen alle jääneen luontokappaleen, useimmiten pikkulinnun tai oravan, joskus siiliparan. Lintujen muuttoaikojen lähestyessä tällaiset "kolarit" luultavasti jälleen lisääntyvät. Autoilija ei tietenkään aina ole se syyllinen osapuoli, mutta varsinkin jos on, pitäisi olla ällä ja malttia pysähtyä.

Autoilijoista puhuttaessa tulevat tietenkin mieleen ne kaikkein sivistymättömät, jotka saattavat tyhjentää auton tuhkakupin jopa joskus kokonaisen roskapussinkin maitojos muinekin purkkeineen tienvarteen. Siinä vasta parkkipirkoja tarvittaisiin! Eikä poliisikaan olisi pahitteeksi.

Nykyihminen elää ja valitettavasti elämöikin kadulla (kulkutiellä yleensä) paljon enemmän kuin ennen vanhaan, joka ei ole kovin monen vuoden takana. Minun päähäni ei mahdu, että kaikenlaisten "Ottojen" tarvitsijat ja käsittelijät heittävätkin lippusensa, lappusensa kadulle sen Oton juurelle tai kadunreunaan. Koska en käytä ottokorttia, en osaa sanoa, kuinka suuri kiusaus olisi, mutta luulen, että se lappunen niin kuin sisätiloissakin saadut lappuset menisi taskuun, lompakkoon tai kukkaroon.

Kaikenlaiset otot ja heittämiset kymmenkertaistuvat jokaisen viikon päätyessä. On käsittämätöntä, että kaupunki, esimerkiksi tämä Oulu, jota nyt niin mahdottoman nykyaikaiseksi ja sivistyneeksi kehutaan, sietää sen, että vasta maanantaina alkaa puistojen ja muiden kasaantumispaikkojen siivoaminen. Lauantaiaamuista lähtien siivottomuudessa on toisesta ihmettelemistä ei vain kaupungin siivoilla ihmisillä vaan ennen kaikkea vierailta, ulkomaanturistit mukaan luettuina. Meidän talossamme on nyt onneksi päädytty siihen, että portaikkojen edustat siivotaan jo lauantaisin. Toivottavasti en muista väärin.

Useimmille roskaajille ei enää mahda mitään, täytyy vain toivoa että he kuluisivat olemattomiin mahdollisimman pian. Mutta niin kauan kuin lapsi ja nuori on tapoja kunnioittavien vanhempien edes sanallisessa talutusnuorassa, kannattaa muistaa, mikä on kasvattajan tehtävä.

Roskaliike siis kunniaan!

Panu